

Socialutskottets yttrande 2023/24:SoU2y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 21 mars 2024 att ge övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2023/24:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023 i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Ingen följdmotion har väckts med anledning av skrivelsen.

I detta yttrande redovisar socialutskottet sina överväganden i fråga om behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller utskottets beredningsområde.

I yttrandet finns en avvikande mening (S, V, C, MP).

Utskottets överväganden

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen. Redovisningen tar upp samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen. Det har inte väckts några motioner med anledning av skrivelsen. Totalt redovisar regeringen 77 riksdagsskrivelser med beslut som riktats till regeringen med anledning av socialutskottets betänkanden, varav 30 anges som slutbehandlade.

Flera av de riksdagsskrivelser som redovisas avser tillkännagivanden till regeringen. Inom socialutskottets beredningsområde redovisar regeringen totalt 106 tillkännagivanden, varav 39 tillkännagivanden redovisas som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tagit del av regeringens redogörelse i skrivelse 2023/24:75 i de delar som berör socialutskottets beredningsområde. Utskottet noterar de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av riksdagens skrivelser. När det gäller de riksdagsskrivelser som regeringen redovisar som slutbehandlade gör utskottet ingen annan bedömning än regeringen.

Stockholm den 2 maj 2024

På socialutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Johan Hultberg (M), Yasmine Bladelius (S), Carita Boulwén (SD), Mikael Dahlgvist (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Anna Vikström (S), Gustaf Lantz (S), Malin Höglund (M), Karin Rågsjö (V), Mona Olin (SD), Ulrika Westerlund (MP), Leonid Yurkovskiy (SD), Dan Hovskär (KD), Anders W Jonsson (C) och Gulan Avci (L).

Avvikande mening

Riksdagens skrivelser till regeringen - åtgärder under 2023 (S, V, C, MP)

Fredrik Lundh Sammeli (S), Yasmine Bladelius (S), Mikael Dahlqvist (S), Anna Vikström (S), Gustaf Lantz (S), Karin Rågsjö (V), Ulrika Westerlund (MP) och Anders W Jonsson (C) anför:

Vi delar inte regeringens och utskottets bedömning att tillkännagivandet om psykisk ohälsa (bet. 2018/19:SoU15 punkt 18, rskr. 2018/19:193) är tillgodosett. Regeringen menar att tillkännagivandet är tillgodosett genom att Samsjuklighetsutredningen och Narkotikautredningen lämnat sina respektive slutbetänkanden. Vi anser inte att tillkännagivandet kan anses tillgodosett utan att regeringen lämnat besked om huruvida den avser att gå vidare med de aktuella utredningarnas förslag. Tillkännagivandet borde därför inte redovisas som slutbehandlat.

Vi delar inte heller bedömningen att tillkännagivandet om en nollvision när det gäller undernäring bland äldre (bet. 2021/22:SoU13 punkt 16, rskr. 2021/22:215) är tillgodosett. Enligt regeringen är det inte ändamålsenligt att ge en lämplig myndighet i uppdrag att ta fram ett underlag för en nollvision för undernäring bland äldre. Regeringen har i stället gett Socialstyrelsen i uppdrag att informera om de fördelar som fallpreventivt arbete kan medföra, och i detta inkluderas frågan om mat och måltiders betydelse. Vi anser att riksdagens tillkännagivande om en nollvision bör uppfyllas. Det som regeringen anför är inte tillräckligt för att tillkännagivandet ska kunna anses tillgodosett. Tillkännagivandet borde därför inte redovisas som slutbehandlat.

Vidare anser vi inte att tillkännagivandet om straffansvar (bet. 2021/22:SoU31 punkt 11, rskr. 2021/22:443) är tillgodosett. Regeringen menar att tillkännagivandet om att se över frågan om att göra det straffbart för privatpersoner att bl.a. överlåta eller sälja tobaks- och nikotinprodukter till minderåriga är tillgodosett genom att Utredningen om lustgas och vissa frågor inom alkohol- och tobaksområdet lämnat sitt slutbetänkande. Vi anser inte att tillkännagivandet kan anses vara tillgodosett utan att regeringen lämnat besked om huruvida den avser att gå vidare med den aktuella utredningens förslag. Tillkännagivandet borde därför inte redovisas som slutbehandlat.

Slutligen anser vi inte att de tre tillkännagivandena om personlig assistans (bet. 2021/22:SoU34 punkt 4, 8 och 9, rskr. 2021/22:416) kan anses vara slutbehandlade. När det gäller tillkännagivandet om möjlighet att frångå schablonen anser regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat eftersom frågan utretts och ny lagstiftning genomförts, om än med motsatt innehåll. Vi delar inte den bedömningen. Regeringen anser även att tillkännagivandet om barnets bästa är slutbehandlat trots att det inte har presenterats någon sådan lagstiftning. Vi delar inte heller den bedömningen. Regeringen anser vidare att tillkännagivandet om utvärdering av lagstiftningen är uppfyllt genom att den

gett Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen i uppdrag att följa upp och utvärdera reformen. Vi anser att tillkännagivandet inte kan anses slutbehandlat förrän Försäkringskassan redovisat, och regeringen hanterat, det uppdrag som regeringen gav Försäkringskassan den 21 december 2023 om det schabloniserade föräldraavdraget. De tre tillkännagivandena borde sammantaget därför inte redovisas som slutbehandlade.

I övrigt har vi inget att invända mot utskottets ställningstagande.